

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202414
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619202414.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti F. Y., nar. XX. XX. XXXX a S. Y., nar. XX. XX. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu P. D. P., v súčasnosti v Centre pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, zastúpené kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, deti matky D. F., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu P. D. P., v súčasnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Levoča a otca F. Y., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu M. XXXX/XX, D. P., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

1. Centrum pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry, so sídlom Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, IČO: 35 514 221 je p o v i n n é o d o v z d a ť maloleté deti F. Y., nar. XX. XX. XXXX a S. Y., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom so sídlom Istebné 258, IČO: 00 183 521.

2. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí F. Y.j, nar. XX. XX. XXXX a S. Y., nar. XX. XX. XXXX, mesačne na každé dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom so sídlom Istebné 258, od odovzdania maloletých detí do uvedeného zariadenia.

3. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí F. Y., nar. XX. XX. XXXX a S. Y., nar. XX. XX. XXXX, mesačne na každé dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom so sídlom Istebné 258, od odovzdania maloletých detí do uvedeného zariadenia.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 9P/103/2019 o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 26. 08. 2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd maloleté deti F. Y., nar. XX. XX. XXXX a S. Y., nar. XX. XX. XXXX odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné a rodičov zaviazal prispievať na ich výživu sumou minimálneho výživného. Súčasne podal podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej

starostlivosti nad maloletými deťmi. Ako dôvod uviedol, že maloleté deti vyrastali v úplnej rodine, v spoločnej domácnosti s rodičmi v M.. V októbri 2018 matka nastúpila na výkon trestu odňatia slobody. Od tohto obdobia otec nezvláda starostlivosť o maloletých. Príbytok, v ktorom žili je nevyhovujúci pre výchovu detí, domácnosť nezodpovedá hygienickému štandardu, nie je napojená na vodu ani elektrinu. Otec je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, poberá prídavky na deti a dávku v hmotnej núdzi. Príležitostne si privyrába. Dňa 30. 05. 2019 Komunitné centrum Hlboké ohlásilo, že otec maloleté deti opustil, túlali sa samotné po vonku, boli hladné a špinavé. O otcovi nič nevedeli, dva dni im nedvíhal telefón. Na maloletej F. boli zo strany školy spozorované známky fyzického násillia. Obidve deti majú dlhodobý problém s pedikulózou. Na základe odporúčenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš umiestnené od 30. 05. 2019 na dobrovoľný pobyt v Centre pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, kde sa nachádzajú doteraz. Deti prešli adaptačnou fázou, majú mierne ťažkosti s rešpektovaním pravidiel, osvojili si základné hygienické návyky. Sú komunikatívne, zo strany výchovy usmerniteľné, pretrvávajú nedostatky v slovnej zásobe. Otec sa o maloletých od začiatku ich umiestnenia v uvedenom zariadení zaujímal, podieľal sa na stretnutiach s psychológom. Maloleté deti navštívil v júli 2019 na jednu hodinu. Odvtedy sa o deti nezaujíma. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že otec sa nedokáže o maloleté deti primerane postarať, nemá osvojené rodičovské zručnosti, maloletých nevníma ako svoju prioritu. Nespolupracuje, ani nezlepšuje svoje bytové či finančné podmienky na zabezpečenie zdravého vývoja svojich detí. Matka má stanovený predpokladaný termín prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v auguste 2021. Staré matky neprejavili záujem o výchovu maloletých. Návrat detí do domáceho prostredia nie je možný.

2. Uznesením sp. zn. 9P/103/2019 zo dňa 27. 08. 2019 súd na základe uvedeného podnetu začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými a súčasne do konania pribral ako ďalšieho účastníka Centrum pre deti a rodiny Istebné.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie

nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 95,96 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v Centre pre deti a rodiny Dom Caritas Sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a

pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

5. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Maloleté deti žili do októbra 2018 v úplnej rodine. Aktuálne sú umiestnené na dobrovoľnom pobyte v Centre pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry - krízové stredisko v Liptovskom Mikuláši. Dôvodom je, že matka v októbri 2018 nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody a otec odvtedy zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Predpokladaný termín prepustenia matky je v auguste 2021. Navrhovateľ tiež poukázal na nevyhovujúce bytové a finančné podmienky otca s tým, že návrat detí do domáceho prostredia nie je možný. Príbuzní odmietli zabezpečiť starostlivosť o maloletých. Zo správy Centra pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry zo dňa 20. 08. 2019 je zrejmé, že maloleté deti sa začali učiť rešpektovať pravidlá a pokyny, osvojili si základné hygienické návyky. Vzhľadom na nevyhovujúce domáce prostredie centrum odporučilo nariadenie neodkladného opatrenia. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danej veci je nevyhnutne potrebné, aby maloleté deti pokračovali v nastavenom režime. Domáce prostredie je pre výchovu detí momentálne vyhovujúce. Zdravý vývin a riadna výchova maloletých je vážne narušená, preto súd nariadil podľa § 367 CMP neodkladné opatrenie, ktorým uložil Centru pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry povinnosť odovzdať maloletých do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, ktoré s ich umiestnením súhlasilo. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletých, ktorý je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie), najmä na ich zdravie, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

6. Súčasne súd na návrh navrhovateľa uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletých detí v nevyhnutnej miere, a to každému z nich sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (od 01. 07. 2019 vo výške 95,96 eura) na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 28,79 eura mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletých detí. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aký majú rodičia príjem a aké sú ich majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletých, sú povinní zo zákona prispievať na výživu detí aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 28079 eura mesačne na každé dieťa. Výživné sú rodičia povinní platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny Istebné. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Vo veci samej bude súd rozhodovať o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Za tým účelom súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletých detí. Po dokazovaní súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletých a súčasne schopnostiam a možnostiam povinných.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).